

Guía Docente				
Datos Identificativos			2011/12	
Asignatura (*)	Psicoloxía da Educación		Código	652711704
Titulación	LICENCIADO EN PSICOPEDAGOXÍA			
Descriptorios				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
1º e 2º Ciclo	1º cuatrimestre	Primeiro-Segundo	Complemento de formación	4
Idioma				
Prerrequisitos				
Departamento	Psicoloxía Evolutiva e da Educación			
Coordinación	Baña Castro, Manuel	Correo electrónico	m.bcastro@udc.es	
Profesorado	Baña Castro, Manuel	Correo electrónico	m.bcastro@udc.es	
Web				
Descrición xeral				

Competencias da titulación	
Código	Competencias da titulación
A1	Realizar tarefas de orientación educativa, persoal e profesional dos alumnos.
A2	Promover a inclusión do alumnado con necesidades educativas especiais.
A3	Detectar e diagnosticar os problemas de aprendizaxe que se presentan no ambiente escolarizado e non escolarizado.
A5	Comprender os modelos teóricos da psicoloxía educativa e da pedagogía contemporáneas.
A10	Avaliar programas, proxectos, servizos e políticas dirixidos ao desenvolvemento persoal, profesional e institucional.
A11	Asesorar o profesorado na adaptación do currículo ás necesidades do alumnado.
A12	Organizar e apoiar programas de axuda a persoas ou colectivos excluídos ou en risco de exclusión.
A14	Deseñar e levar a cabo proxectos de investigación aplicados aos diferentes campos e aspectos da intervención educativa.
A17	Aplicar técnicas e instrumentos de diagnóstico, de identificación e de avaliación de necesidades e de capacidades das persoas, grupos ou institucións.
A19	Organizar e xestionar accións, programas e servizos orientados á promoción da calidade.
A21	Potenciar a utilización de estratexias favorecedoras do ensino cooperativo.
A23	Fomentar a investigación-acción nos centros educativos.
B1	Capacidade de análise e síntese.
B2	Aprender a aprender.
B6	Preocupación pola calidade.
B8	Traballar de forma autónoma e con iniciativa.
B9	Traballar de forma colaborativa.
B11	Rigor profesional.
B12	Apertura á formación continua.
B13	Creatividade.
B14	Sensibilización sobre a diversidade cultural.
B15	Capacidade de crítica e autocrítica.
B16	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
B17	Comunicarse de maneira efectiva nun contorno de traballo.
B18	Apertura á innovación psicopedagóxica.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.

C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Competencias de materia (Resultados de aprendizaxe)		Competencias da titulación	
Competencia 1: Demostrar o seu coñecemento acerca da psicoloxía educativa e a súa relación para coa práctica educativa. Unidades de competencia: a) comunicar de forma coherente o coñecemento psicoeducativo en relación coa práctica educativa de ensinar e aprender. b) Plantexala información contemporánea da psicoloxía educativa en relación co ámbito educativo. c) Facilita a comprensión dos contidos da psicoloxía educativa e o seu lugar entre as ciencias da educación e o seu contexto social.		A1 A3 A5 A10 A11 A12 A19 A23	
Competencia 2: Diseñar un programa de asesoramento, apoio, atención e intervención psicoeducativa. Unidades de competencia: a) Ser capaces de organizar o feito psicoeducativo en función do seu deseño. b) Redactar obxectivos, contidos, metodoloxía e avaliación do programa psicoeducativo así como do informe de avaliación. c) Establecer recursos, adecuar perspectivas teóricas e a súa adecuación ós contextos de apoio/atención/intervención. d) Estimular hábitos de reflexión así como a procedencia da toma de decisións psicoeducativas con respecto ás prácticas e a realidade social onde se desenvolven.		A1 A2 A14 A17 A19 A21	B1 B2 B9 B12 B13 B14 B15 B17
Competencia 3: Desenvolver actitudes e comportamentos autónomos, basados en argumentos razonados acerca do traballo e que permitan un marxe de autodeterminación profesional. Unidades de competencia: 1. Valorar a natureza complexa da teoría e a súa función para coa práctica do proceso de ensino e aprendizaxe 2. Desenvolver hábitos de traballo intelectual reflexivo para coa práctica profesional da psicoloxía educativa no ámbito das ciencias sociais. 3. Promover melloras nos plantexamentos persoais acerca do plantexamento do propio traballo e valoración da experiencia intere multidisciplinar do traballo psicoeducativo.			B6 B8 B9 B11 B13 B16 B18 C1 C3 C5
Competencia 4: Desenvolver estratexias e hábitos de mellora profesional formativa e continua no ámbito da psicoloxía e a práctica educativa. Unidades de competencia: 1. Desenvolver un plan de apoio en función do contexto específico e dos elementos que formen parte del. 2. Cuestionarse acerca do carácter globalizador da práctica psicoeducativa e a importancia dos apoios para os contextos de atención. 3. Adecuarse á actuación e interaccións complexas entre os participantes da intervención psicoeducativa así como os factores persoais relacionados con estes. 4. Redactar e facilitar o informe psicoeducativo de forma que posibilita unha avaliación para a mellora da práctica profesional e na atención de calidade e ética que debe dirixila.		B13 B14	C2 C4 C5 C6 C7 C8

Contidos	
Temas	Subtemas

Primeira Parte: Psicoloxía da educación e práctica psicopedagóxica. Tema 1. Contexto e desenvolvemento da asignatura. Segunda Parte: Variables persoais e práctica educativa escolar. Tema 2: Desenvolvemento cognitivo e aprendizaxe escolar: as súas diferentes concepcións. Tema 3: Os componentes afectivos e a aprendizaxe escolar Tema 4: As diferencias individuais e o seu tratamento educativo. educativas. Terceira Parte: O proceso de ensinar e aprender. Tema 5: O Proceso educativo: a educación formal e informal. Tema 6: A aprendizaxe constructivista: actividade, acción e interacción como orixe da aprendizaxe escolar Cuarta Parte: Os contextos de aprendizaxe e o desenvolvemento de apoios e atención educativa. Tema 7: O sociocomunitario e a aprendizaxe escolar: . Tema 8: A inclusión educativa: contextos de aprendizaxe e de ensino. Tema 9: Autodeterminación e calidade de vida. Prácticas. No seu momento presentarase o programa de prácticas que serán realizadas na clase, asesoradas e dirixidas polo profesor.	1.1 Definición de obxectivos e contidos a desenvolver ó longo da asignatura así como da metodoloxía a seguir, os criterios de avaliación da aprendizaxe. 1.2. Psicoloxía, psicoloxía educativa e educación. Consideración para coa práctica educativa da psicoloxía educativa. A concepción constructivista como instrumento para a análise das prácticas educativas escolares. 2.1. Desenvolvemento cognitivo e aprendizaxe escolar. 2.2. Cultura, escolarización e cambio cognitivo. A educación escolar e a modificabilidade cognitiva. Conclusións e implicacións educativas. 3.1. O papel afectivo na atribución do sentido e significado da aprendizaxe escolar. 3.2. Función. motivo e necesidade como principios na aprendizaxe escolar e o desenvolvemento persoal. 4.1. Conceptualización de diferencias individuais. O ensino adaptativo e a aprendizaxe de significados. 4.2. Entorno e aprendizaxe inclusivo. 4.3. As diferencias e a súa contemplación na aprendizaxe escolar e o desenvolvemento persoal. 4.4. Os programas de desenvolvemento persoal. 5.1. Características do marco sociocultural no proceso educativo. 5.2. Carácter sistémico e constructivista da educación escolar. 6.1. Saber ensinar-saber aprender. O proceso de ensino e aprendizaxe: características e funcións. 7..1. Características, funcións, Técnicas de intervención. O Deseño dun Programa de Intervención Psicopedagóxica sociocomunitaria. 7.2. Contextos de aprendizaxe e inclusión. Os principios de normalización e desenvolvemento 8.1. Inclusión e integración. Os contextos de inclusión. 8.2. Aprender nun mundo de todos/as e para todos/as 9.1. Calidade de servizos e calidade de vida: un mundo para todos e todas. 9.2. Ética profesional e calidade profesional: o profesional que queremos.

Planificación			
Metodoloxías / probas	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Aprendizaxe colaborativa	6	36	42
Actividades iniciais	6	0	6
Estudo de casos	3	18	21
Seminario	3	18	21
Solución de problemas	4	0	4
Atención personalizada	6	0	6
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado			

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Aprendizaxe colaborativa	implica o desenvolvemento de traballos en grupo onde solicitar axuda, aportar coñecemento e dilucidar axudas e apoios para aprender
Actividades iniciais	presentación do plan de traballo así como a iniciación nos temas no marco da asignatura así como avaliando os coñecementos previos e os marcos de desenvolvemento/aprendizaxe para os alumnos

Estudo de casos	En cada tema se plantexarán casos sobre os supostos teóricos sobre os que discutir e analizar a realidade e plantexar pensamentos, razonamento, avaliación para a millora do traballo individual e de grupo
Seminario	O traballo en equipo, o debate, a xeneración de ideas e plantexamentos xurdirá no caso en que se discuta e plantexe o que se necesita para cada caso así como a posta en práctica as propias teorías e modelos educativos e psicolóxicos
Solución de problemas	Buscarase o plantexamento de problemas no que se analice e entrene a práctica de solucións facendo fincapé na realidade distinta e diversa e a adecuación a cada caso particular e singular

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Aprendizaxe colaborativa Actividades iniciais Estudo de casos Seminario Solución de problemas	Será importante partir do carácter multidisciplinar e inter da futura profesión onde buscar solucións conxuntas adecuadas ao contexto de cada persoa co obxecto de buscar solucións e atender ás demanda concretas. Para elo as actividades iniciais incidirán en centrar o debate e traballo así como o de propoñer casos, estudar e analizar cada realidade singular así como o de establecer dinámicas intersuxetos que axuden a aprender, canalicen a aprendizaxe de coñecementos e posiblen o máximo desenvolvemento

Avaliación		
Metodoloxías	Descrición	Cualificación
Estudo de casos	Tratarase de propor casos concretos sobre os que vertebrar axudas e atención psicoeducativa, plantexando axudas e apoios en cada caso e fomentando o hábito de pedir axuda e a avaliación para a millora	33
Seminario	Fomentarase o traballo en equipo onde a axuda e apoio fomenten a aprendizaxe interindividual e favoreza a interacción para aprendizaxe e coñecemento. Avaliarase a intención, as ganas de compartir, as axudas e o esforzo individual no grupo	34
Solución de problemas	Tratarase de plantexar problemas o mais reais posible nos que adaptar o grado de coñecemento así como de creatividade no día a día co obxecto de posibilitar coñecemento e actividade individual na procura del	33
Outros		

Observacións avaliación

Fontes de información	
Bibliografía básica	
Bibliografía complementaria	

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario
Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías